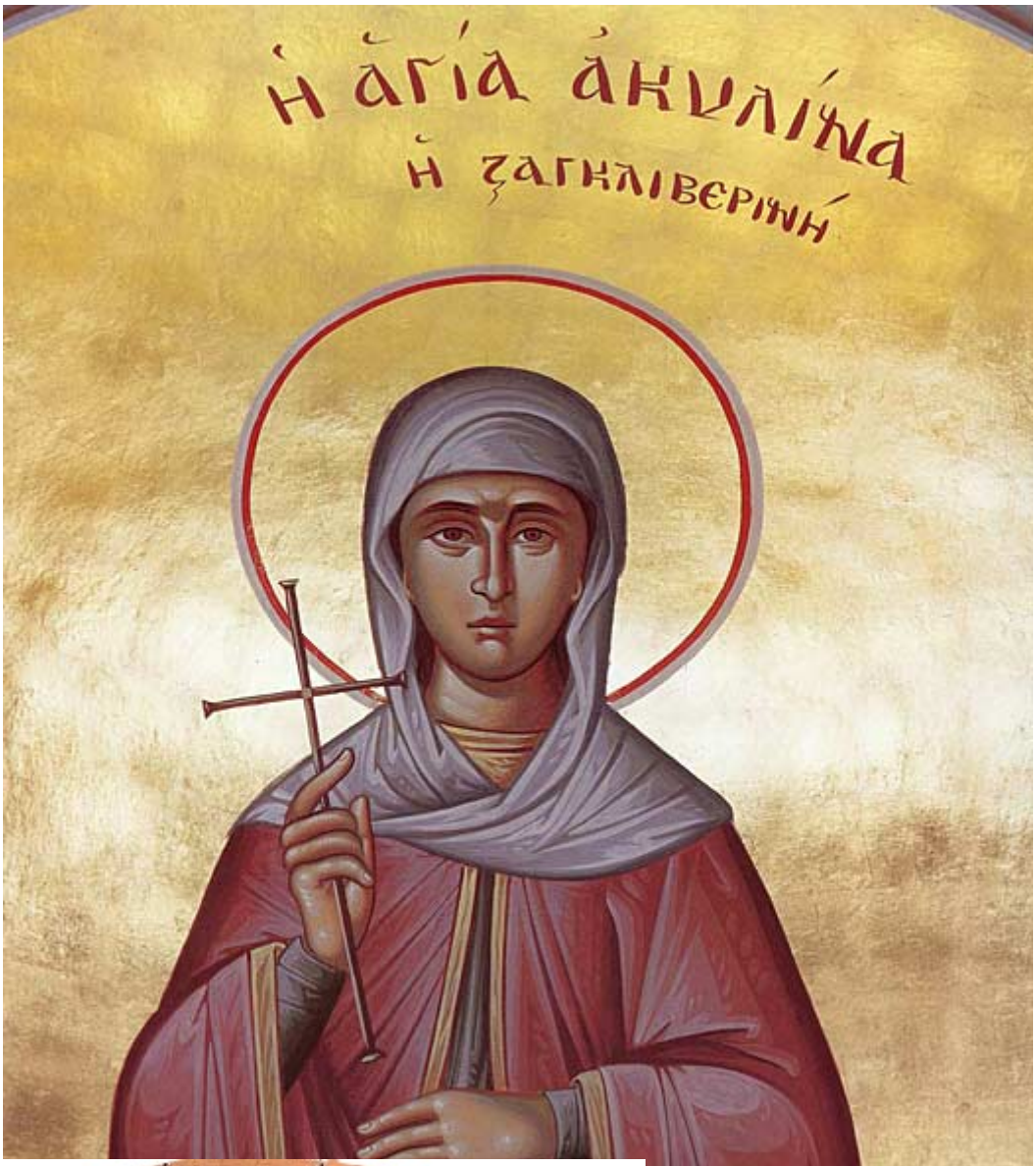
27 Σεπτεμβρίου 2026

Η Αγία Ακυλίνα η Ζαγκλιβερίνη

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

καί παρθενομάρτυρας του Χρίστου Ακυλίνα γεννήθηκε, έζησε και μαρτύ-ρησε στην επαρχία Ζαγκλιβερίου Θεσσαλονίκης στο β’ μισό του 18ου αιώνα.

Το όνομα της από το λατινικό «Aquilla» που σημαίνει αετός , ταυτίζεται με το μεγαλείο της υψιπετούς ψυχής της , μιας ψυχής που από πολύ νωρίς αναζητούσε ψηλά στον ουρανό το αθλοθέτη Ιησου Χριστό , στα νάματα της Ορθοδοξίας.

Την περίοδο εκείνη οι διωγμοί εναντίον των χρι-στιανών ήταν φοβεροί και ανελέητοι. Το μόνο που σφό-δρα επιζητούσαν και επεδίωκαν οι Τούρκοι με κάθε αφορμή και σε κάθε περίσταση ήταν να αλλαξοπιστήσουν οι χριστιανοί. Ο θρησκευτικός φανατισμός , που επικρα-τούσε τότε και σημάδευε κάθε σκέψη και ενέργεια των Τούρκων, είναι η αιτία των διαφόρων ακροτητών που λάμβαναν χώρα.

Κατά τα δύσκολα λοιπόν εκείνα χρόνια ζούσε στο Ζαγκλιβέρι η οικογένεια της Αγίας Ακυλίνας, οικογέ-νεια ευσεβών χριστιανών που επιβίωνε ανάμεσα στους Τούρκους χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Το σπίτι όπου έζησε και μαρτύρησε η Αγία σώζεται μέχρι σήμερα και βρίσκεται στην είσοδο της κωμοπόλεως του Ζαγκλιβερίου. Πιθανότερη χρονολογία γέννησης της Αγίας είναι το έτος 1746 μ.Χ. Αν και δια μέσου της ιστορίας το όνομα της Αγιοτόκου μητέρας της δε σώθηκε, είναι γνωστός και αξιέπαινος ο αγώνας της να αναθρέψει το παιδί της «με παιδεία και νουθεσία Κυρίου». Μάνα πραγματικά υποδειγματική, που μαζί με το μητρικό γάλα ανέθρεψε το τέκνο της και με τα νάματα της Ορθόδοξης Πίστης. Είναι άλλωστε γνωστό στην παράδοση της Εκκλησίας μας Αγίες μητέρες να κατευθύνουν τα παιδιά τους με θέρμη και ζήλο προς την αγάπη του Χριστού. Ετσι, λοι-πόν, δικαιολογείται και η ευσεβής και άδολη καθοδήγη-ση της Αγίας από τη μητέρα της, μολονότι ο ίδιος ο πα-τέρας της επέδειξε δειλία και λιποψυχία μπροστά στην θανατική καταδίκη που του επέβα , αποτελεί ολοζώντανο θαύμα η διδασκαλία και η μύηση ράδοση της μικρής Ακυλίνης από την ευλογημένη εκείνη μάνα.

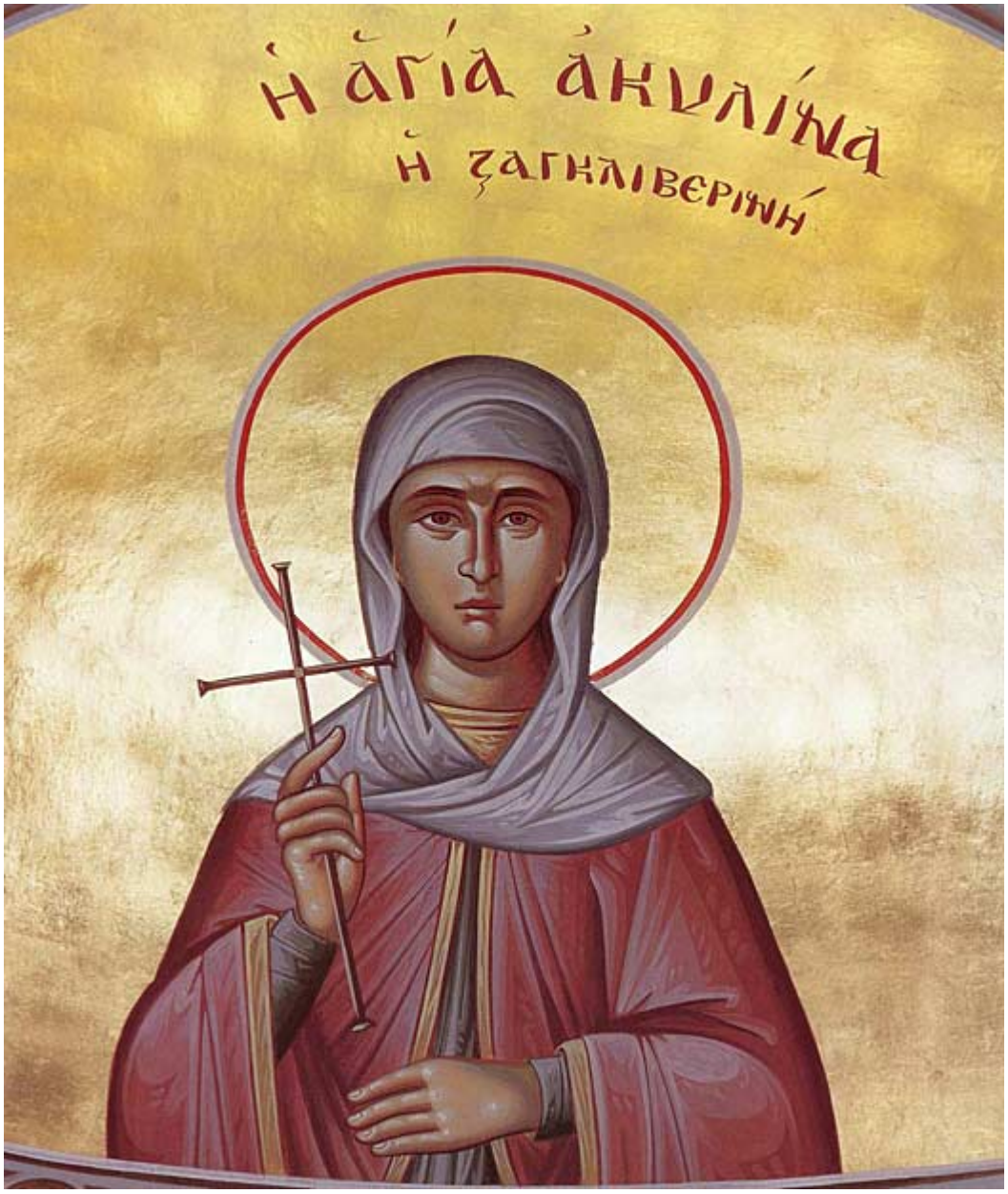
Εξετάζοντας κανείς την ιστορική πορεία της οικογέ-νειας της Αγίας , μπορεί εύκολα να διαπιστώσει την αυτοθυσία και το ψυχικό σθένος της μητέρας της σε αντί-θεση με την ολιγοπιστία και την ατολμία του πατέρα της που , όταν κάποια στιγμή ζούσε με την σύζυγο του ήσυχα στο Ζαγλιβέρι, μια φιλονικία με τον τούρκο γείτονα του δεν άργησε να τον οδηγήσει στο έγκλημα. Η μητέρα ζούσε στην ψυχή της το φόβο και την απόγνωση μετά από το γεγονός αυτό. Ο σύζυγος της για να γλιτώσει την θα-νατική ποινή , κυριαρχούμενος από φόβο και τρόμο , αλλά κυρίως από την αγάπη του για την επίγεια ζωή , αλλαξο-πίστησε. Σκληρή η τουρκική νομοθεσία: όποιος σκότωνε Τούρκο , το αίμα του το ξέπλενε η θανατική ποινή ή η άρνηση της χριστιανικής πίστης του. Ντροπή και όνειδος για την οικογένεια και για όλη την υπόλοιπη μικρή κοι-νωνία ο εξωμότης σύζυγος. Οι Τούρκοι υπερήφανοι για το γεγονός επιδεικνύουν τον λιπόψυχο πατέρα ως λάφυ-ρο. Η μητέρα της Αγίας μετά από το δραματικό αυτό γεγονός επικεντρώνει όλη της την προσοχή και φροντίδα στην μονάκριβη κόρη της Ακυλίνα , λες και διαισθανόταν ό,τι θα ακολουθούσε. Παρακαλεί καθημερινά τον Θεό να φωτίζει την κόρη της , ώστε να παραμείνει βράχος ακλό-νητος στην πίστη της και να μην ακολουθήσει το παρά-δειγμα του πατέρα της. Συγχρόνως , οι Τούρκοι πίεζαν συνεχώς τον εξωμότη πατέρα να οδηγήσει την γυναίκα και την κόρη του στον Ισλαμισμό κι αυτός πάντοτε μετά από κάθε τέτοιο κέλευσμα αποκρινόταν: «μη σας μέλη δια την θυγατέρα μου. Αυτή είναι εις το εδικόν μου χέρι, και ότε θελήσω την τουρκίζω». Αφού η Άκυλίνα συμ-πλήρωσε την ηλικία των δεκαοκτώ ετων , οι Τούρκοι για άλλη μια φορά ζήτησαν από τον πατέρα της να εκπληρώ-σει την υπόσχεση που τους είχε δώσει , να πείσει δηλαδή την κόρη του να αλλαξοπιστήσει. Πανικός και τρόμος κυ-ρίευε την ευλογημένη μάνα αναλογιζόμενη τι θα απαντή-σει η κόρη της στις αλλεπάλληλες πιέσεις τόσο του πατέ-ρα της , όσο και των Τούρκων. Ο πατέρας της , βέβαια , παρά τις προσπάθειες του να αλλάξει την πίστη της θυγα-τέρας του , διαπίστωνε όλο και περισσότερο το αμετάκλη-το και ακλόνητο φρόνημα αυτής. Από τη μεριά της η Ακυλίνα αποκρινόταν: «μήπως είμαι εγώ ολιγόπιστος ωσάν καi εσένα , να αρνηθώ τον ποιητήν και πλάστην μου, τον Κύριον Ιησούν Χριστόν, ο οποίος υπέμεινε για εμάς σταυρό και θάνατο; είμαι έτοιμη να υπομείνω κάθε βάσανο , ακόμη και θάνατο για την αγάπη του Χριστού μου». Πηγαίνει, λοιπόν, ο πατέρας της στους Τούρκους και τους λέει : Κάνετε ότι θέλετε, εγώ προσπάθησα, τώρα αναλάβετε εσείς». Η Ακυλίνα πρέπει να αλλαζοπιστησει, να γίνει μωαμεθανή, ήταν η απάντηση τους.

Οι Τούρκοι στο άκουσμα των λόγων αυτών ταράχτηκαν και αμέσως έστειλαν ανθρώπους από το ιεροδικείο να συλλάβουν την Ακυλίνα, προκειμένου να την ανακρίνουν. Η μητέρα της δοξάζει τον Πανάγαθο Θεό και προσεύχεται για να αντέξει η τρυφερή ψυχή της κόρης της στην δύσκολη αυτή δοκιμασία. Την

προτρέπει να παραμείνει ακλόνητη στην πίστη της και να επιδείξει ανδρεία λέγοντας την: «...τώρα, αξιαγάπητο παιδί μου , έφθασε η στιγμή για την οποία καθημερινά σε προετοίμαζα" στάσου ανδρεία απέναντι στα μαρτύρια που θα υποστείς και μην αρνηθείς τον Χριστό. Η Αγία με δακρυα στα μάτια της αποκρίθηκε: μη φοβάσαι , μητέρα μου , κι εγώ τον ίδιο σκοπό έχω , κι ο Θεός να είναι βοηθός μου και προσευχήσου για μένα». Ετσι , με τα λόγια αυτά αποχαιρετιστήκανε με θρήνους και δάκρυα. Οι Τούρκοι ήρθαν και την συνέλαβαν. Το μίσος και ο φανατισμός είχαν από καιρό ριζώσει μέσα τους. Καθώς την οδηγούσαν στο ιεροδικείο , η φιλόστοργη μάνα ακολουθούσε ξωπίσω λέγοντας: «μην αρνηθείς το στεφανοθέτη Χριστό , πρόσεχε παιδί μου κα μη δειλιάσεις . Γέμισε θάρρος και αποφασιστικότητα η Ακυλίνα και η ψυχή της όλο και δυνάμωνε. Φθάνοντας στο ιεροδικείο προσεύχεται με θερμά δάκρυα για βοήθεια , καθώς προχωρούσε στο ματωμένο πλέον στάδιο του μαρτυρίου της. Οι υπηρέτες , αφού έδεσαν την μάρτυρα , την οδήγησαν στο δικαστήριο. Ακολουθούσε συνεχώς η μητέρα της , αλλά την εμπόδισαν να εισέλθει στο προαύλιο. Οδήγησαν την Ακυλίνα μπροστά στον δικαστή , ο οποίος της βροντοφώναξε: «αλλάζεις την πίστη σου , άτιμη;». Η Αγία με γενναιότητα και παρρησία του απαντά: « Οχι , δεν θ'αρνηθώ την πίστη μου και τον Δεσπότη μου Χριστό! Χριστιανή γεννήθηκα , Χριστιανή θ' αποθάνω». Οι Τούρκοι στο άκουσμα των λόγων της Ακυλίνας σάστισαν. Λύσσα τους έπιασε και οργισμένοι όρμησαν κατά πάνω της. Ο πασάς ακούγοντας την ομολογία της Αγίας διατάζει να την ξεγυμνώσουν. Την δένουν σ΄ένα στύλο και την χτυπούν με ραβδιά για ώρα πολλή, όμως η μάρτυρας υπομένει με ανδρεία τα μαρτύρια. Βλέποντας οι Τούρκοι την γενναιότητα της νεαρής κοπέλας και την άρνηση της για μεταμέλεια, άρχισαν τις δελεαστικές προτάσεις με σκοπό ν' αρνηθεί την πίστη της. Την πλησίασαν, σκέπασαν το γυμνό κορμί τους και με κολακείες και δώρα , που τις υπόσχονταν, προσπαθούσαν να την κάνουν ν' αλλαζοπιστησει. Η ανυπέρβλητη όμως αγάπη της Ακυλίνας για τον Χριστό την γέμιζε τόσο , που όλα τα περιφρονούσε και δεν έδινε σημασία σε οποιαδήποτε δελεαστική πρόταση η κολακεία. Τότε ένας επιφανής και πλούσιος Τούρκος της πρότεινε να τουρκέψει και να την πάρει νύφη στο υιό του. Η Ακυλίνα με απαρασάλευτη τόλμη αρνήθηκε για ακόμη μία φορά ν' αλλαζοπιστήσει. Ηταν επόμενο μετά από αυτή την σθεναρή άρνηση της ν' αρχίσει ένας νέος κύκλος βασανιστηρίων. Αρχισαν και πάλι να την χτυπούν ανελέητα. Οι ραβδισμοί ξέσκιζαν τα ρούχα της και η Ακυλίνα γυμνή πια υπέμενε τα φρικτά βασανιστήρια. Ετσι, ο Τούρκος δικαστής βρήκε την ευκαιρία να την προκαλέσει: «Δεν ντρέπεσαι, μωρή , να δέρνεσαι γυμνή μπροστά σε τόσους ανθρώπους; Η τούρ-κεψε η θα συντρίψω τα κόκκαλα σου ένα προς ένα». Η Ακυλίνα δεν δίστασε να απαντήσει αμέσως στο δικαστή: «Και τι ορέχτηκα από την πίστη σας να αρνηθώ εγώ τον Χριστόν μου και από ποια θαύματα της πίστεως σας να πιστέψω , εσείς που βρωμάτε ακόμα και

ζωντανοί;»

Οι Τούρκοι άκουσαν τα ανδρεία αυτά λόγια της Ακυλίνας και ο θυμός τους άναψε ακόμα περισσότερο. Αρχισαν να ραβδίζουν την μάρτυρα για τρίτη φορά. Αυτή ήταν όμως και η τελευταία , γιατί τα χτυπήματα ήταν τόσο σκληρά καί αλύπητα που την άφησαν σχεδόν πεθαμένη. Το πρόσωπο της γέμισε αίματα , κοκκίνισε η πάλλευκη σάρκα της και όσο η ένταση των ραβδισμών αυξανόταν, τόσο πιο αφόρητοι γίνονταν οι πόνοι , ενώ δάκρυα και αίμα γίνονταν ένα. Το αίμα που έτρεχε από τις πληγές της έφθανε κάτω στη γη και την έβαφε κόκκινη , ενώ η σάρκα της κομματιαζόταν από τα ανελέητα χτυπήματα. Οι Τούρκοι αντιλήφθηκαν πως το τέλος της Ακυλίνας έφθα-νε. Την λύνουν από το στύλο , την φορτώνουν σ' έναν χριστιανό που ήταν παρών και την μεταφέρουν στο σπίτι της μητέρας της , το οποίο σώζεται μέχρι τις μέρες μας στην κωμόπολη του Ζαγκλιβερίου. Η δύστυχη μητέρα αντικρύζοντας την μονάκριβη κό-ρη της σ' αυτήν την φρικτή κατάσταση, αγκαλιάζει με λαχτάρα το ματωμένο σώμα της και με την σκέψη μή-πως δείλιασε την ρωτά με δάκρυα στα μάτια: « Τι έκαμες , τέκνον μου; Αρνήθηκες μήπως την πίστη σου στον Χριστό; » Και η Ακυλίνα μόλις και μετά βίας ικανή να αρθρώσει κάποιες λέξεις , της αποκρίνεται: « Τι άλλο μητέρα μου από αυτό που μου παρήγγειλες και συμφωνήσαμε; Φύλαξα την ομολογία της πίστεως μου». Η πονεμένη και περήφανη μάνα σήκωσε με ευλάβεια τα χέρια της προς τον ουρανό και δόξασε το Θεό. Η Άκυλίνα , με τα λόγια αυτά παρέδωσε το πνεύμα της στον στεφανοθέτη Χριστό και έλαβε το στεφάνι του μαρτυρίου. Την ίδια από το άγιο λείψανο της ξεχύθηκε μία ανέκφραστη ουράνια ευωδία, τόσο δυνατή , που για πολλές μέρες πλημμύριζε τους δρόμους της περιοχής.

Ήταν 27 Σεπτεμβρίου 1764.

Διακόσια σαράντα χρόνια πέρασαν από εκείνη την αγία νύχτα και ακόμη κανείς δεν γνωρίζει που εναπόθεσαν οι συντοπίτες της το τίμιο λείψανο της. Λέγεται πως οι Τούρκοι θέλησαν ακόμη και νεκρή να την κάνουν δική τους , γι' αυτό και διέταξαν να την θάψουν στο τούρκικο νεκροταφείο που ήταν κοντά στο τζαμί για να ικανοποιήσουν έτσι τον άσβεστο εγωισμό τους. Έτσι κι έγινε. Το θεόσταλτο όμως φώς , που σαν άστρο κατέβηκε από τον ουρανό και στάθηκε πάνω από τον τάφο της , ήταν το σημείο που υποχρέωσε τους χριστιανούς συμπατριώτες της να κλέψουν το σώμα της και να το ενταφιάσουν κάπου όπου θα ήταν ασφαλές. Κατά την παράδοση , τα ονόματα των τολμηρών αυτών ανθρώπων ήταν Τσόπλας , Καλημέρης και Μπούκλας , οι οποίοι λέγεται πως έκαναν όρκο να μην μαρτυρήσουν ποτέ σε κανέναν το μυστικό , γιατί θα υπήρχε ο φόβος να βρεθεί το άγιο λείψανο της στα χέρια των Τούρκων. Χριστιανοί πολλοί έχουν φύγει έκτοτε από τη ζωή με

τον καημό να προσκυνήσουν τα ιερά λείψανα της. Σήμερα έχει χτιστεί προς τιμήν της περικαλλής και μεγαλοπρε-πής Ιερός Ναός ο οποίος , όμως , παραμένει ελλιπής χω-ρίς την ευλογία των αγίων της λειψάνων. Η προσευχή κάθε χριστιανού , κατά τους λόγους του Κυρίου: «Αιτείτε , και δοθήσεται υμίν , ζητείτε και ευρήσετε , κρούετε και ανοιγήσεται υμίν» (Ματθαίος, Ζ, 7) καθίσταται απαραί-τητη , ώστε όταν έλθει το πλήρωμα του χρόνου , να φανε-ρωθεί το σεπτό και χαριτόβρυτο λείψανο της Αγίας προς βοήθειαν , ενίσχυση και ευλογίαν κάθε πιστής ψυχής. Η ακράδαντη πίστη της Ακυλίνας , η αξιοθαύμαστη εμμονή της στην αγάπη προς το Χριστό , η γενναία στάση της στις απειλές των διωκτών της και η υπεράνθρωπη αντιμετώπιση των βασανιστηρίων που υπέστει την εμφα-νίζουν ως ένα πρόσωπο με υπέροχες αρετές και ανυπέρ-βλητες ψυχικές δυνάμεις , καύχημα και εγκαλλώπισμα της εκκλησίας μας. Κοντά στην Αγία Ακυλίνα , δεν θα πρέπει κανείς να πα-ραλείψει να υπογραμμίσει το μεγαλείο της ψυχής της μη-τέρας της , όχι μόνον διότι δίδασκε στην κόρη της από τη νηπιακή ακόμη ηλικία την αγάπη για το Χριστό και την εμμονή στην πίστη με κάθε θυσία , αλλά και γιατί σ’ αυτό το διάστημα του μαρτυρίου της Αγίας ζούσε και η ίδια το δικό της μαρτύριο βλέποντας το σπλάχνο της να παραδί-δει την ψυχή της στο Χριστό , για τον οποίο μέσα από φρικτές δοκιμασίες θυσιάστηκε. Υπερήφανοι για την χάρη της οι χριστιανοί του Ζαγκλιβερίου , γιορτάζουν με ευλάβεια και συγκίνηση κάθε χρόνο στις 27 Σεπτεμβρίου την ημέρα του μαρτυρίου της, έχοντας χαραγμένα για πάντα στην ψυχή τους τα λόγια του Νικόδημου του Αγιορείτου:

«Την φύσιν ούσα θήλυ η Ακυλίνα , Ανήρ εδείχθη γεννάδας προς βασάνους».

Πηγές:*gerontas.com –ahdoni.blogspot.gr*